UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Postvlando. Titvlvs XXXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

riſdictione eſſe ſubtractos, nec tranſactio ſubſequens eos poterat à tanto crimine inobedientiæ relaxare.]

CAP. VI.

Iudex poteſt, & debet ſe interponere pro tranſactione inter partes facienda, præterquam in caſibus, in quibus jura hoc non admittunt, ut ſuper matrimonio. hoc dicit.

Honorius tertius *I. tituli ſanctæ Praxedis Presb. cardin.*

EX parte tua: [1 *& infrà.*] Poteris *etiam* ad componendum interponere *a* partes tuas, & interdum aliquid ſeveritati detrahere, prout (ſtatu Imperii & excedentium multitudine, provida deliberatione penſatis) videris expedire: exceptis nimirum caſibus, qui compoſitionis, ſeu diſpenſationis *b* remedium non admittunt, utpote conjugii ſacramentum, quod cùm non ſolùm apud Latinos & Græcos, ſed etiam apud fideles & infideles exiſtat *c*, à ſeveritate canonica circa illud recedere non licebit. In his verò, ſuper quibus jus non invenitur expreſſum procedas (æquitate ſervata) ſemper in humaniorem partem declinando, ſecundùm quod perſonas & cauſas, loca & tempora poſtulare videris.

[1 *Fuit propoſitum coram nobis quòd nonnulli Græci furtivè ſacros ordines à non ſuis Epiſcopis receperunt, quidam etiam excommunicati celebrant in eccleſiis interdictis, & Græcis ritibus pertinaciter inhærentes in nullo volunt Latinis obedire prælatis. Præterea quidam Græci & Latini Epiſcopi conſecrationes faciunt in alienis Epiſcopatibus, & decimas percipiunt in eiſdem in Epiſcoporum eorundem locorum præjudicium & gravamen, licet Epiſcopi Græcorum nec percipere decimas, nec conſecrationes hujuſmodi conſueverunt celebrare. Ad hæc laici Græci uxores ſuas ſecundùm motum propriæ voluntatis dimittere, alias ſuperducere non verentur, ac operari dominicis ac feſtivis diebus quemadmodum in profeſtis. Porrò quidam barones & milites tam Latini quàm Græci Abbatias & eccleſias alias cum hominibus & bonis aliis eorundem contra juſtitiam detinentes, decimas non exſolvunt, & alios ſolvere recuſantes, in ſuo errore defendunt: etſi pro his & aliis exceſſibus feratur in eoſdem ſententia excommunicationis, eam in animarum ſuarum periculum & aliorum ſcandalum vilipendunt. Vnde à nobis poſtulas edoceri quid tibi agendum ſit, & qualiter Metropolitanus puniendus ſit, qui quibuſdam eundi cum mercibus in Alexandria contra ſtatutum concilii generalis licentiam tribuere de facto non expavit. Nos igitur c. t. t. reſ. ut cùm jura canonica & civilia edita ſunt fere in omnibus his articulis prænotatis, procedas in his ſecundùm canonicas & legitimas ſanctiones.*

DE POSTVLANDO.

TITVLVS XXXVII.

CAP. I.

Clericus, in ſacris vel minoribus beneficiatus, in ſeculari foro poſtulare non debet, niſi pro ſe, vel ſua eccleſia, vel miſerabilibus perſonis.

Ex concilio Lateranenſi *d.*

CLerici *e* in ſubdiaconatu, & ſuprà, & in ordinibus quoque minoribus, ſi ſtipendiis eccleſiaſticis ſuſtententur *f*, coram ſeculari judice advocati in negotiis ſecularibus fieri non præſumant: Niſi propriam cauſam, vel eccleſiæ ſuæ fuerint proſecuti, aut pro miſerabilibus fortè perſonis, quæ proprias cauſas adminiſtrare non poſſunt. Sed nec procuratores villarum, aut juriſdictiones etiam ſeculares ſub aliquibus Principibus & ſecularibus viris, ut juſtitiarii eorum fiant, quiſquam clericorum exercere præſumat.

a *L. 2. §. poſt. De novi op. nunc. & 90. diſt. per tot.* b *Perperam in impreſſis, diſpoſition.* c *Vid. Tur. Crem. 28. q. 1. in ſumma.* d *Cap. 12. ſub Alexandro III.* e *Cap. 1. eod. tit. in 1. compil.* f *Infero ergo, quòd media cogn. e poſtulare poterit. l. 1. & ibi Bart. C. de patr. qui fil. diſtr.*

CAP. II.

Canonici regulares poſtulare non poſſunt ſicut monachi, niſi pro utilitate eccleſiæ, vel ſui monaſterii, & præcepto Abbatis.

Innocentius III. *Compoſtellæ Archiepiſcopo.*

EX parte tua nobis fuit propoſitum, quòd quidam canonici regulares non ſolùm in eccleſiaſticis, verùm etiam in forenſibus cauſis præſumunt advocati officium exercere. Cumque objicitur eis *a*, quòd non liceat eſſe forenſis, vel eccleſiaſtici negotii ſuſceptores vel executores, niſi fortè id monaſterii expoſcat utilitas, abbate nihilominus impetrante, ad ſuam proponunt inſolertiam *b* excuſandam, quòd capitulum illud, per quod prædicta prohiberi videntur, de monachis, non de canonicis regularibus loquitur manifeſtè. Vnde conſultationi tuæ taliter reſpondemus, quòd idem judicium canonicis regularibus, quod & de monachis, quantum ad ſupradicta, credimus obſervandum, licet de monachis in canone ſpecialiter ſit expreſſum.

CAP. III.

Se ſummat.

Gregorius IX.

CVm ſacerdotis ſit officium *c* nulli nocere, omnibus autem velle prodeſſe: non niſi pro ſe ipſo, vel eccleſia ſua, vel (ſi neceſſitas immineat) pro perſonis conjunctis, aut miſerabilibus ſibi licitum eſt poſtulare. *& infrà.* Clericus autem qui contra eccleſiam, à qua beneficium obtinet, pro extraneis advocatus vel procurator eſſe præſumit *d*, tanquam ingratus (potiſſimè ſi clericus ſit ejuſdem eccleſiæ) beneficio hujuſmodi ſpoliari.

DE PROCVRATORIbus.

TITVLVS XXXVIII.

CAP. I.

Non auditur quis tanquam alterius procurator, niſi habeat mandatum legitimè factum.

Gregorius *Maximo Salonenſi Epiſcopo.*

ALia *e* quidem [*& infrà.*] Scripſiſſe te quibuſdam *f* comperimus, quòd prædictos ros *g* tunc ad cauſam non miſeris, & ea quæ cum ipſis facta ſunt ſubſiſtere non debere: ſed Thomas ſibi hoc à te dictum perhibuit: ex quo præſentium portitoribus judicavimus eſſe credendum, ne de ipſis ſimiliter diceretur. Quia ergo hoc res nos eſſe præmonuit, inſtructam perſonam cum mandato legaliter facto, & Presbyterorum, ſeu Diaconorum teſtiumque ſubſcriptionibus roborato, more indicto traſmitte: ut quicquid cum ea actum fuerit jure ſubſiſtat.

CAP. II.

Non valet ſententia, etiam expenſarum condemnatoria, lata contra abſentem ex probabili cauſa legitimè per nuncium excuſatum. h.d. quantum ad verum intellectum.

Alexander III.

QVerelam *i* A. clerici accepimus: [1 *& infrà.*] Mandamus, quatenus ſi conſtiterit vobis, quòd V...

a *Concil. Triden. ſeſſ. 22. de reform. cap. 1.* b *Eadem voce ... de ſuppl. negl. præl. cap. 2. & fortaſſis leg. inſolentiam, ... vi: vel dic, inſolertiam, id eſt, inſcitiam.* c *Hæc vox, ... in multis deeſt, & ſuper verbo, ſit, hæc habetur ... interſit. nec habetur in cap. denique 14. q. 5. unde ſumitur.* d *... ſumpſerit.* e *Cap. 1. eod. tit. in 1. compil.* f *... quibus ...* g *aliàs nunc.* h *Vid. l. non ſolùm. §. qui alimum. & ibi Bar. ff. eod.* i *Cap. 1. eod. tit. in 2. compil.*

Epiſto-